
Concept voorstel/discussiestuk

Verminderen epilepsie bij rashonden

Inleiding

Epilepsie is een potentieel levensbedreigende aandoening. Wanneer een hond epilepsie heeft, heeft dit grote gevolgen voor de hond zelf, de eigenaar en de omgeving. Het is een aandoening waar iedereen mee bekend is omdat ook mensen epilepsie hebben. Er is veel media aandacht geweest voor epilepsie bij rashonden. Daarbij heeft ook de minister aangegeven dat er maatregelen genomen dienen te worden om de kans op de epilepsie via de fokkerij te verkleinen.

Sinds vorig jaar hebben de portefeuillehouders Fokkerij en Gezondheid toestemming gekregen van het bestuur van de Raad van Beheer om verdergaand beleid te ontwikkelen om primaire epilepsie bij rashonden terug te dringen. De Commissie Gezondheid en de Werkgroep Fokkerij en Gezondheid zijn betrokken bij het opstellen van het beleid.

Er wordt door de Commissie Gezondheid een lijst van risico-rassen opgesteld. In dit geval hanteren we dat rassen waarvan de populatie een epilepsie incidentie van $\geq 1.6\%$ hebben als risico-ras wordt gedefinieerd (advies Commissie Gezondheid).

Het voorstel is om algemeen beleid te ontwikkelen dat voor alle rassen gaat gelden en specifiek beleid voor die rassen waar epilepsie veel voorkomt. In de digitale ledensessie zijn de aanleiding en de maatregelen uitgelegd. De leden zijn uitgenodigd om vragen en opmerkingen te sturen, deze vragen en opmerkingen worden nog verwerkt.

Toelichting terugdringen primaire epilepsie

Belangrijkste startpunt is om een 'meldpunt' te hebben voor meldingen van epilepsie (en andere ziekten).

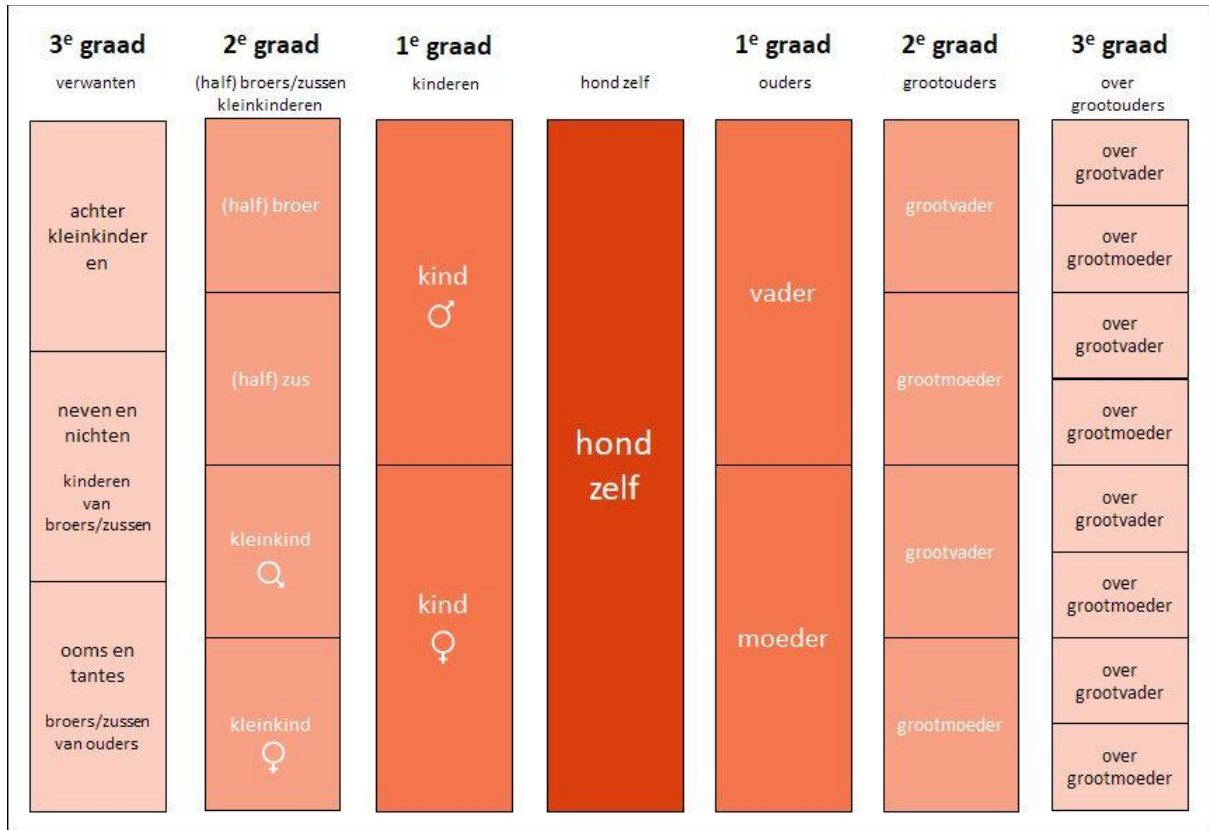
Dit meldpunt moet:

- toegankelijk zijn voor fokkers, leden, hondeneigenaren etc.
- gepromoot worden via mediakanalen (website, Raadar etc)
- laagdrempelig zijn
- een goede follow-up krijgen vanuit kantoor (onderbouwing vragen van de melding, registratie, doormelding aan RV etc)

Om te voorkomen dat het meldpunt een soort 'kliklijn' gaat worden, wordt bij/na de epilepsie melding altijd om een onderbouwing gevraagd van de melding met een dierenartsverklaring. Bij het opvolgen van de melding wordt nagegaan of het om primaire epilepsie gaat. Hiervoor is een protocol tot vaststelling diagnose van primaire epilepsie nodig. Vervolgens is het mogelijk om het dier zelf als lijder te kenmerken en de familie aan te merken als verhoogd risico voor epilepsie. We kunnen de direct verwante dieren handmatig de status 'risicodrager' geven.

Gekozen is voor de term risicodrager, omdat de term 'drager' door het ontbreken van DNA verificatie niet bewezen kan worden. Je praat dus eigenlijk over een verhoogd genetisch risico, niet aangetoond door DNA verificatie, maar door familiale relatie.

Het beleid van het benoemen van risicodragers voor epilepsie begint dus altijd bij de melding van een 'lijder' volgens onderstaand schema.

Vervolgens kan bij de verwante dieren de volgende diagnose kenmerken toegevoegd worden:

- Lijder (op basis van melding eigenaar/fokker met dierenartsverklaring)
- Risicodrager 1^e graad verwantschap
- Risicodrager 2^e graad verwantschap
- Risicodrager 3^e graad verwantschap

De graad van bloedverwantschap is bepaald door de afstand tot de gemeenschappelijke stamouders. Hoe dichter bij de gezamenlijke stamouder, hoe nauwer de verwantschap.

Eerste graad

ouders
 Kinderen

Tweede graad

grootouders
 kleinkinderen
 (half)broers en (half)zussen

Derde graad

overgrootouders
 achterkleinkinderen
 neven en nichten (kinderen van broers of zussen)
 ooms en tantes (broers of zussen van de ouders)

Vierde graad

betovergrootouders

achterneven en achternichten (kleinkinderen van broers of zussen)

neven en nichten (kinderen van broers of zussen van de ouders)

oudooms en oudtantes (ooms en tantes van de ouders)

Advies Commissie Gezondheid

Het advies van de commissie gezondheid is om 3 verschillende maatregelen in te zetten. De leidraad voor deze maatregelen is de aannemelijkheid van een erfelijke aanleg bij lijders en hun (directe) familie.

De commissie stelt verschillende maatregelen voor waardoor de incidentie van primaire epilepsie afneemt.

1. Directe uitsluiting van de fokkerij
  2. Eénmalig een nest toestaan vanaf de leeftijd van 5 jaar, zijnde de leeftijd waarop de eerste epileptische aanval meestal al heeft plaatsgevonden.
  3. Vermijden van verwantschap door het niet paren met risicodragers van een lijder tot en met de 3e graad.
- Voor alle rassen zouden de volgende maatregelen relevant zijn: Lijders en ouders van lijders uitsluiten voor de fokkerij
  - Volle broers/zussen en directe nakomelingen van een lijder mogen éénmalig worden ingezet voor een nest vanaf de leeftijd van 5 jaar.
  - Wanneer in dezelfde directe familie (ouders, volle broers/zussen, nakomelingen) een tweede epilepsie lijder wordt geconstateerd, dan worden volle broers/zussen en nakomelingen van de lijder(s) direct uitgesloten voor de fokkerij.
  - Vermijden van verwantschap door het niet paren met risicodragers van een lijder tot en met de 3e graad.

Voor rassen met een verhoogd risico op epilepsie gelden ras specifieke maatregelen:

- Lijders en ouders van lijders uitsluiten voor de fokkerij
- Volle broers/zussen en directe nakomelingen van lijders uitsluiten voor de fokkerij
- Half broers/zussen en kleinkinderen van een lijder mogen éénmalig gebruikt worden na de leeftijd van 5 jaar.
- Vermijden van verwantschap door het niet paren met risicodragers van een lijder tot en met de 3e graad.

Wanneer primaire epilepsie een probleem is binnen het ras, zijn deze maatregelen aan te bevelen. De erfelijke component is groter, daarmee zijn de maatregelen meer gericht op het beperken van de inzet van de verwante dieren van een lijder.

Vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van dit concept/discussiestuk kunt u indienen bij uw vereniging. De vereniging verzoeken wij alle binnengekomen reacties te bundelen en uiterlijk 1 augustus naar de Raad van Beheer toe te sturen.